

Ukázka iluminovaného kodexu – kaligrafická bastarda z Čech

Název: Jenský kodex

Místo uložení: Knihovna Národního muzea, Praha

Signatura: KNM IV B 24

Doba vzniku a provenience: 1490–1510, Čechy

Písmo: kaligrafická bastarda

Fol. 2r–6r Zlomek tzv. malé latinské antiteze

Inc.: Erravimus a via veritatis et lumen iusticie

Expl.: non intrabitis regnum celorum, Mathei decimo octavo capitulo.

písař Bohuslav z Čechtice, krásná kaligrafická bastarda

Lit.: *Jenský kodex. Faksimile a komentář*. Ed. Marta Vaculínová et al. 2 sv. Praha: Gallery, 2009; Zoroslava Drobná, *Jenský kodex. Husitská obrazová satira z konce středověku*. Praha 1970; Miloslav Vlček, „Jenský kodex – kodikologický rozbor.“ *Sborník Národního muzea v Praze*, řada A, roč. XXI/2 (1967): 73–106; idem, „Paleografický rozbor Jenského kodexu.“ *Sborník historický* 14 (1966): 49–74.

Přepis:

(fol. 2v) Ieronimus de predicantibus bene et doctentibus et non facientibus dicit: „Doctor falsus est gladius acutus anceps. Hinc scindit opere et exemplo, hinc percutit et interficit verbis iniquis et dolosis.“¹ *Non potest cecus cecum ducere nisi ambo in foveam cadant*, Luce VI capitulo.² *Numquid ceci sumus? Si ceci essetis, peccatum non haberetis. Sed quia dicitis: ‘Nos videmus’, ideo peccatum vestrum manet*, Ioannis IX.³ *Ve vobis divitibus, qui habetis hic consolacionem vestram*, Luce VI capitulo.⁴ *Ve vobis, qui saturati estis et qui nunc ridetis*, Luce VI.⁵ *Ve vobis, qui sapientes estis in oculis vestris, coram vobismetipsis prudentes*, Isaie quinto.⁶ Ut dicitur ibidem: „Quia in inferno credent, quando ardebunt, qui hic, quando emendare potuerunt, audire nec videre rectam viam voluerunt, sicut eciam dives epulo positus in flammis Lazarum a longe vidit, qui, dum viveret, eum prope scilicet ante ianuam suam positum⁷ videre noluit,“⁸ quia secundum Gregorium illos oculos, quos hic culpa clausit, in inferno pena aperit.⁹

Literatura:

EUSEBIUS CREMONENSIS, De morte s. Hieronymi ad Damasum = BURDACH, Konrad. *Vom Mittelalter zur Reformation. Forschung zur Geschichte der deutschen Bildung*. Band 6: *Schriften Johanns von Neumarkt*. Hrsg. von Joseph Klapper. Teil 2: Hieronymus, *Die unechten Briefe des Eusebius, Augustin, Cyrill zum Lobe des Heiligen*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung, 1932.

¹ EUSEBIUS CREMONENSIS, *De morte S. Hieronymi ad Damasum*, cap. 14, p. 56

² Luc. 6, 39

³ cfr. Ioh. 9, 40-41

⁴ Luc. 6, 24

⁵ Luc. 6, 25

⁶ Is. 5, 21

⁷ *em. positus cod.*

⁸ cfr. Luc. 16, 19-26; cfr. EUSEBIUS CREMONENSIS, *De morte S. Hieronymi ad Damasum*, cap. 17, p. 66-67

⁹ cfr. GREGORIUS MAGNUS, *Moralia in Iob*, liber 15, par. 51, p. 786